

Looqin PO (groep 1-2)

Analyse doelen Jonge kind

slo

maart 2019

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Verantwoording

2019 SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling), Enschede

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Informatie

SLO

Afdeling: Primair Onderwijs

Postbus 2041, 7500 CA Enschede

Telefoon (053) 4840 664

Internet: www.slo.nl & <http://jongekind.slo.nl/>

E-mail: primaironderwijs@slo.nl

Looqin PO (groep 1-2)

DEEL 1: ACHTERGRONDGEGEVENS KINDVOLGSYSTEEM

Titel	<i>Looqin PO</i>
Auteur(s)	-
Uitgever	Onderwijs Maak je Samen
Jaar van uitgave	2014-1018
Doelgroep	Basisonderwijs groep 1-8
Samenstelling van het instrument	Procesgericht, digitaal kindvolgsysteem voor kinderen van 4-12 jaar. Bevat instrumenten om voor elk kind welbevinden, betrokkenheid en de ontwikkelingsdomeinen en prestaties in beeld te brengen. En instrumenten voor uitgebreidere, individuele observaties voor kinderen die je dieper in beeld wilt brengen. Met rapportagemogelijkheden en een database met interventiemogelijkheden.
Doorgaande lijn	Het kindvolgsysteem <i>Looqin PO</i> is gericht op groep 1-8 van het primair onderwijs. Voor de voorschoolse periode (kinderen van 0-4 jaar in kindcentra of peuterspeelzalen) is <i>Looqin KO</i> ontwikkeld. Op deze wijze wordt een doorgaande lijn gecreëerd. Informatie uit dit systeem kan worden doorgezet naar <i>Looqin PO</i> .
Geanalyseerde onderdelen	Er is gekeken naar alle onderdelen uit het kindvolgsysteem die gericht zijn op groep 1 en 2.
Uitgangspunten en doelstellingen van het instrument	<i>Looqin</i> gaat uit van ervaringsgericht werken. " <i>Looqin PO</i> is een procesgericht kindvolgsysteem voor kinderen van 4 tot 13 jaar. Werken met <i>Looqin</i> betekent een directe verbetering van de leeromgeving op school. Het inspireert leraren met concrete interventies om een rijke, betekenisvolle en uitdagende leeromgeving te creëren. Binnen <i>Looqin</i> staat de sociaal-emotionele ontwikkeling centraal, door altijd naar welbevinden en betrokkenheid te kijken. Zó maak je positief verschil in de ontwikkeling van het kind." "Een goed kindvolgsysteem geeft aan wie extra zorg nodig heeft (signaleren), zet een weg uit om het probleem te verduidelijken (analyseren) en helpt om tot succesvolle initiatieven te komen en die te evalueren (interveniëren, <i>Looqin PO</i> helpt je om geen enkel kind uit het oog te verliezen en duidelijk zicht te houden op de evolutie die elk kind doormaakt."
Korte beschrijving van visie op <u>het jonge kind</u> zoals aangegeven in het instrument/ de methode	"Kinderen die zich welbevinden, maken het op emotioneel vlak goed. Dit is een voorwaarde om tot leren te komen; want kinderen die goed in hun vel zitten zijn kinderen die zich goed kunnen ontwikkelen." "Betrokkenheid merk je aan een hoge concentratie, een opgeslorpt, tijdvergeten bezig zijn. (...) Missen we betrokkenheid bij kinderen dan is er reden tot ongerustheid. Ontwikkeling vindt dan slechts oppervlakkig plaats. " "Kinderen moeten tegenwoordig hun kennis niet alleen kunnen toepassen in een toets of werkboekje, maar moeten deze kennis ook laten zien in andere complexe situaties. <i>Looqin</i> bevat geen vinklijstjes maar bekijkt het kind in zijn geheel, in al zijn facetten."
Inhoud	Binnen <i>Looqin</i> staat de sociaal-emotionele ontwikkeling centraal, door altijd naar welbevinden en betrokkenheid te kijken. Daarnaast kunnen de competenties en prestaties in beeld gebracht worden. Het gaat om de volgende onderdelen: taalvaardigheid, sociale competentie, grote motoriek, kleine motoriek, abstract/logisch denken, begrijpen van de

	<p>fysische wereld, begrijpen van de maatschappelijke wereld, artistieke expressie, zelfvertrouwen, zelfsturing en ondernemingszin, verbondenheid. Voor elke competentie wordt met een vijfpuntschaal een beeld gegeven van de ontwikkeling van het kind. "Looqin bevat geen vinklijstjes maar bekijkt het kind in zijn geheel, in al zijn facetten." De prestaties worden ook met een vijfpuntschaal aangegeven. De leerkracht bepaalt zelf van welke onderdelen prestaties worden vastgelegd. In het groepslogboek heeft de leerkracht toegang tot eerder opgeslagen groepsscreenings.</p> <p><i>Looqin PO</i> brengt, indien een leerkracht een kind nog niet goed genoeg in beeld heeft, op spoor 2 kinderen diepgaander in beeld. Dit is mogelijk middels vragenlijsten op de volgende onderwerpen: betrokkenheid, welbevinden, zelfsturing en ondernemingszin, exploratiedrang/ interesseprofiel, competenties, prestaties, emotionele basis, verbondenheid. Elk kind heeft een persoonlijk dossier met een individueel logboek. Van hieruit heeft de leerkracht toegang tot alle informatie rondom dit kind is verzameld.</p> <p>Looqin bevat voor leerlingen van groep 3-8 ook een zelfscreeningsinstrument voor leerlingen. Hierbij krijgt het kind vragen voorgelegd hoe het naar zichzelf kijkt. Het instrument is gericht op welbevinden, betrokkenheid, sociale veiligheid en pest en op competentiebeleving.</p>
<p>Aspecten taalontwikkeling</p>	<p><i>Looqin</i> beschrijft kort wat onder taalontwikkeling wordt verstaan. "Taalvaardigheid gaat over de beheersing van taal als een 'instrument' om iets wat je ervaart, voelt of denkt op een nauwkeurige manier onder woorden te brengen (mondeling of schriftelijk). Zo wordt de oorspronkelijke ervaring of gedachte scherper (voor zichzelf) én tegelijk voor anderen. Taalvaardigheid omvat ook de competentie om gemakkelijk te begrijpen wat anderen verwoorden in allerlei vormen (mondeling en schriftelijk), in allerlei situaties (op school en erbuiten) en via allerlei media (op televisie, radio, in film, toneel, internet...)." Ook wordt kort geschetst hoe de taalontwikkeling er bij niveau 1 en niveau 5 uitziet. Daarnaast worden een aantal sleutelvragen benoemd waarmee de taalvaardigheid van een kind bekeken kan worden. Deze zijn gericht op interesse voor taal, correct en verstaanbaar spreken, woordenschat, complexiteit van taalgebruik en het taalbeschouwend opstellen.</p>
<p>Aspecten rekenontwikkeling</p>	<p>Rekenen wordt niet specifiek uitgewerkt in het instrument. Er zijn dan ook geen observatie-items voor de rekenontwikkeling. Onder het kopje 'competentie' wordt het abstract/logisch denken beschreven. <i>Looqin</i> zegt dat het wiskundig en logisch denken verwijst naar het abstractievermogen; het vermogen om het concrete te overstijgen. De volgende punten beschrijven dit vermogen: het consequent hanteren van criteria om voorwerpen te sorteren en of te seriëren; waarnemingen in categorieën onderbrengen; het beheersen van begrippen over ruimtelijke relaties, tijd en hoeveelheden; het spontaan redeneringen maken door het leggen van relaties. Ook wordt kort weergegeven hoe het abstract/logisch denken bij niveau 1 en 5 eruit ziet.</p>

Aspecten sociaal-emotionele ontwikkeling	Bij <i>Looqin</i> wordt altijd eerst naar welbevinden en betrokkenheid gekeken. Bij de competenties komen vier items voor die betrekking hebben op de sociaal-emotionele ontwikkeling: sociale competentie, zelfvertrouwen, zelfsturing en ondernemingszin en verbondenheid. Van al deze ontwikkelingen geeft <i>Looqin</i> omschrijvingen, sleutelvragen en niveauaanduidingen.
Werkwijze	Met een beknopte groepsscreening brengt de leerkracht voor alle kinderen welbevinden, betrokkenheid, competenties en prestaties in beeld. In een groepsoverzicht wordt vervolgens een beeld gegeven van de groepssituatie. Op basis hiervan selecteert de leerkracht interventies om een rijke leeromgeving te creëren. <i>Looqin</i> bevat hiervoor een interventiedatabase die leerkrachten kunnen raadplegen om het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen te verhogen. Alleen kinderen die het na de groepsinterventies nog nodig hebben, worden gerichter geobserveerd. Dit gebeurt via de 'individuele observaties'. Hierbij worden alleen de aspecten ingevuld die aandacht vereisen. De leerkracht maakt hier een eigen keuze in. Alle informatie vanuit de observatieformulieren worden verzameld in één overzicht waarbij de informatie geordend wordt in stimulerende en belemmerende factoren.
Aanwijzingen voor normering	<i>Looqin</i> geeft van alle te observeren onderdelen (bijvoorbeeld betrokkenheid, taalontwikkeling enzovoort) een omschrijving. De schaalwaarden voor betrokkenheid en welbevinden worden toegelicht. Bij de competenties worden de uiterste schaalwaarden (score 1 en score 5) omschreven. Op grond hiervan bepaalt de leerkracht de score van een kind. In spoor 2 worden bij een aantal items uitspraken gegeven waaruit de voor het kind passende gekozen kunnen worden. Verder zijn er ook veel open velden waarin de leerkracht zelf een beeld van het kind kan schetsen. Hiervoor zijn geen verdere aanwijzingen.
Aanwijzingen voor hulp bij gesignaleerde problemen	Alle informatie vanuit de observatieformulieren worden verzameld in één overzicht. Hierin worden alle bevorderende en belemmerende factoren in de ontwikkeling van het kind getoond. Op basis hiervan formuleert de leerkracht aandachtspunten en interventies (werkpunten). <i>Looqin PO</i> bevat een database met interventies die de leerkracht ondersteunen bij het creëren van een rijke leeromgeving. De interventies zijn geordend in acht factoren om het welbevinden en de betrokkenheid te stimuleren: positief klasklimaat, voorbouwen op mogelijkheden, ruimte voor leerlinginitiatief, samen leren, werkelijkheidsnabijheid, activiteit, expressie, leerkrachtstijl.
Opmerkingen	<ul style="list-style-type: none"> • Bevat een overzicht dat als voorbereiding op een oudergesprek gebruikt kan worden. • Er is een ondersteunende app verkrijgbaar (alleen IOS) waarmee op de mobiele telefoon gewerkt kan worden. • Scholen die starten met <i>Looqin</i> kunnen een implementatietraject op maat volgen. Daarnaast zijn er ook filmpjes die gebruikers een beeld geven van het werken met <i>Looqin</i>.

DEEL 2A: ANALYSE-RESULTATEN LOOQIN PO OP SLO-DOELEN (VERSIE 2017-2018) (beschrijvend)

Taal eind groep 2

Looqin stimuleert ervaringsgericht onderwijs en het bevat geen specifieke (didactische) leerdoelen op het gebied van taalonderwijs. Leerkrachten bepalen de taalvaardigheid van de leerling zelf op een vijfpuntschaal. Hierbij worden de hoogste en laagste schaal kort beschreven vanuit een holistische kijk op taalonderwijs. Er worden een aantal sleutelvragen benoemd waarmee de taalvaardigheid van een kind bekeken kan worden. Deze zijn gericht op interesse voor taal, correct en verstaanbaar spreken, woordenschat, complexiteit van taalgebruik en het taalbeschouwend opstellen.

Interventies die genoemd worden om betrokkenheid bij taalonderwijs te vergroten zijn onder andere:

- Onderzoek extra ontwikkelingskansen in een hoek vanuit de verschillende competenties (bv. taal in de poppenhoek via een telefoon met notitieboekje...).
- Geef zwakkere kinderen een voordeel door pre-teaching, bv. door hen het verhaaltje vooraf al eens voor te lezen.
- Vertrek voor taalstimulering vanuit het principe 'taal de hele dag' en sta stil bij hoe je je eigen taalgebruik kan versterken met behulp van verschillende activiteiten en via meespelen.
- Nodig (ook jonge kleuters!) uit tot communicatie: geïnteresseerd uitleg vragen, doorvragen, meespelen, aan elkaar laten vertellen.
- Stel denkstimulerende vragen: Hoe doe je dat? Kan je ook...? Hoe zou dat komen? Wat gebeurt er als we...?

Rekenen eind groep 2

Rekenen wordt niet specifiek uitgewerkt in het instrument. Er zijn dan ook geen observatie-items voor de rekenontwikkeling. Wel wordt het abstract/logisch denken beschreven. Ook wordt kort weergegeven hoe het abstract/logisch denken bij niveau 1 en 5 eruit ziet. *Looqin* verstaat onder het wiskundig en logisch denken het abstractievermogen; het vermogen om het concrete te overstijgen. De volgende punten beschrijven dit vermogen: het consequent hanteren van criteria om voorwerpen te sorteren en of te seriëren; waarnemingen in categorieën onderbrengen; het beheersen van begrippen over ruimtelijke relaties, tijd en hoeveelheden; het spontaan redeneringen maken door het leggen van relaties.

Interventies die genoemd worden om betrokkenheid bij rekenonderwijs te vergroten zijn:

- laat leerlingen ervaren in hoeken met nieuwe leerstof (hoeken maken met spiegelingen, gewichten, etc.);
- voorzie open leeropdrachten, begeleidende en niet-sturende houding van de leerkracht;
- zorg voor up-to-date materiaal;
- geef voorkeur aan echte materialen (bijvoorbeeld betalen met geld, gebruik keukenweegschaal).

Sociaal-emotionele ontwikkeling eind groep 2

Domein Omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen	
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van jezelf	Het ontwikkelen van zelfvertrouwen komt aan de orde bij de competentie ' <i>zelfsturing/ ondernemingszin</i> '. In de omschrijving van <i>sociale competentie</i> is aandacht voor het herkennen en onder woorden brengen van eigen gevoelens. Overige zes doelen komen niet specifiek aan de orde.
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen	In het tweede spoor-gedeelte wordt bij de ' <i>beeldvorming</i> ' aandacht besteed aan de relatie van het kind met de groep. Hierbij komt het contact maken met anderen aan de orde. ' <i>Verbondenheid</i> ' gaat in op

	band met anderen en met de groep. Hierbij komt onder andere voor: <i>"Kan intens met anderen meeleven; voelt en geniet als de ander blij is."</i> <i>"Kan troosten, geeft kansen en voelt zich medeverantwoordelijk."</i> <i>"Heeft een onbevangen en open houding t.a.v. andere/ onbekende culturen."</i> <i>"Zet zich in om anderen blij te maken"</i> . Zeven van de acht doelen rond omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen komen daardoor voor in het instrument.
Domein Zelfstandigheid	
ontwikkelen van zelfstandigheid	Van de negen doelen die geformuleerd zijn rond het domein <i>ontwikkelen van zelfstandigheid</i> komen er vier wel, vier niet en één gedeeltelijk aan bod in het instrument. Bij <i>'welbevinden'</i> komen bij het deel <i>'relatie kind met groep'</i> meerdere items aan de orde die betrekking hebben op het doel <i>jezelf handhaven binnen de eigen groep. Vertrouwen hebben in eigen kunnen, zelfstandig taken uitvoeren en stilstaan bij wat je al kunt</i> komen aan bod bij <i>'zelfsturing en ondernemingszin'</i> . <i>Je mening kunnen geven</i> komt impliciet aan de orde bij <i>'welbevinden'</i> in de uitspraak: <i>"Hij/zij is weerbaar en assertief"</i> . Overige doelen zijn niet aangetroffen.
Domein Omgaan met de ander	
ontwikkelen van sociale vaardigheden en omgaan met relaties	Doelen van het domein <i>omgaan met de ander</i> komen voor het grootste deel aan de orde. Zeven doelen zijn wel teruggevonden, vier niet.
Domein Werkhouding en concentratie	
ontwikkelen van een werkhouding en concentratievermogen	Alleen het doel <i>gericht vragen kunnen stellen</i> is niet teruggevonden in het instrument. Alle overige doelen zijn wel aangetroffen, met name bij <i>'zelfsturing/ ondernemingszin'</i> .
Domein Samenwerken	
leren samenwerken met anderen	Van de tien doelen van het domein <i>samenwerken</i> komen er zeven wel aan bod en drie niet (<i>luisteren naar elkaar, ervaren dat mensen in een groep afhankelijk zijn van elkaar, je houden aan afspraken</i>). De doelen die wel zijn aangetroffen komen met name voor bij het onderdeel <i>'zelfsturing en ondernemingszin'</i> .

DEEL 2B: ANALYSE-RESULTATEN LOOQIN PO OP SLO-DOELEN (VERSIE 2017-2018) (tabel)

Legenda:

■	=	aanwezig
▣	=	gedeeltelijk aanwezig
□	=	niet aanwezig
n.v.t.	=	niet van toepassing

Taal eind groep 2

Looqin bevat geen specifieke observatie-items voor taal. Zie ook bij deel 2B.

Rekenen eind groep 2

Looqin bevat geen specifieke observatie-items voor rekenen. Zie ook bij deel 2B.

Sociaal-emotionele ontwikkeling eind groep 2

Eind groep 2		
Domein Omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen		
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van jezelf	kennis hebben van jezelf	□
	ontwikkelen van zelfvertrouwen	■
	verschillen en overeenkomsten ervaren tussen zichzelf en anderen	□
	(her)kennen van eigen emoties en gevoelens	■
	gevoelens onder woorden brengen	■
	beheersen van eigen gevoelens	□
	inschatten van eigen gevoelens, gedachten en motieven	□
	bewust omgaan met eigen gevoelens, wensen, en opvattingen en deze voor anderen begrijpelijk kunnen uiten	□
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen	omgaan met kritiek en weigeren	□
	kennis hebben van de ander	■
	(her)kennen en kunnen interpreteren van emoties en gevoelens van anderen	■
	inschatten van andermans gevoelens, gedachten, motieven	■

Eind groep 2		
	ontdekken dat er verschillen in opvattingen bestaan	■
	kennen van sterke en zwakke punten van een ander	■
	ervaren dat door tegenstrijdige belangen conflicten kunnen ontstaan die je samen kunt oplossen	□
	openstaan voor gevoelens, wensen en opvattingen van anderen	■
	rekening houden met gevoelens en wensen van anderen	■
Domein Zelfstandigheid		
ontwikkelen van zelfstandigheid	jezelf handhaven binnen de eigen groep	■
	vertrouwen hebben in eigen kunnen	■
	je mening kunnen geven	□
	iemand anders om hulp vragen	□
	zelfstandig taken uitvoeren	■
	stilstaan bij wat je al kunt	■
	jezelf kunnen redden	□
	zelfstandig opruimen	□
	kunnen uitstellen van behoeften	□
Domein Omgaan met de ander		
ontwikkelen van sociale vaardigheden en omgaan met relaties	contact zoeken met anderen	■
	vertrouwen hebben in een ander	□
	complimenten geven en krijgen	□
	spelen (met anderen)	■
	bemerken of en wanneer een ander hulp nodig heeft	■
	hulp bieden aan anderen	■
	verkennen en omgaan met afspraken en regels	■

Eind groep 2		
	leren van afspraken en regels	■
	aanpassen aan nieuwe situaties	■
	bewondering tonen voor elkaars vaardigheden en mogelijkheden	□
	inzien dat thuis, op school en op straat verschillende regels nodig zijn	□
Domein Werkhouding en concentratie		
ontwikkelen van een werkhouding en concentratievermogen	gericht vragen kunnen stellen	□
	plezier hebben in de taak	■
	in staat zijn om iets af te maken	■
	doorzetten wanneer iets niet direct lukt	■
	zelfstandig opdrachten kunnen uitvoeren	■
Domein Samenwerken		
leren samenwerken met anderen	luisteren naar elkaar	□
	focus hebben op een gezamenlijk doel	■
	rekening houden met elkaar	■
	communiceren, overleggen, feedback geven en ontvangen	■
	van elkaar leren	■
	gemotiveerd zijn om samen te werken	■
	bewust zijn dat jezelf en anderen, samen verantwoordelijk zijn (in het proces)	■
	ervaren dat mensen in een groep van elkaar afhankelijk zijn en elkaar nodig hebben	□
	je houden aan afspraken	□
leren organiseren	■	

Reactie uitgever	
------------------	--

